

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Exercitium Perfectionis, Et Virtutum Christianarum

In tres Partes distinctum

Rodríguez, Alonso

Coloniæ Agrippinæ, 1622

Cap. II. In quo consistat mortificatio, & quam necessaria illa nobis sit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40093

Gen. 21. 7. Creuit igitur puer & ablactatus est: fecit quo Abraham grande conuiuium in die ablactationis eius: quærit quid causæ sit, quod narret Scriptura natiuitatem Isaac filij tamdiu ante promissi, & expetiti, in quo omnes gentes terræ benedicerentur, & non fuit festus dies celebratus ipso natiuitatis tempore, & narret quod octauo die fuerit circumcisus, qui erat quasi dies baptismi solennis, & nec tunc quidem fuerit dies ipsi festus. Sed quando ablactatur & tollitur à matris yberibus, & vadit infans, eo quod ablectetur, dicit patrem tunc diem festum egisse, & epulum magnum parasse. Quid hoc sibi vult dicit Sanctus Doctor, sensum aliquem spiritualem piis eliciendum, ad tollendam dubium.

Gen. 21. 7. Spiritus enim sanctus hic indicare vult, tunc denuo gaudium & festum spirituale agendum, quando quis creuit in virum perfectum, & non est amplius ex illis, de quibus dicit Apostolus: *Tanquam paruulus in Christo lac vobis potum dedi, non escam.* Idemque nobis melius applicantes, ibi indicatur, gaudium & lætitiâ Religionis, nec superioribus esse qui sunt patres spirituales, quando quis nascitur religioni in illam intrando, nec quando absoluto nouitiatu recipitur, sed quando vident illum ablactari, & desinere infantem esse, & non amplius cibis & crepundijs puerorum oblectari, & panem vna cum crusto edere, & se posse cum illo vt homine spirituali & mortificato agere.

Gen. 21. 7. Aliam præterea habet oratio connexionem & consanguinitatem particularem cum mortificatione, non enim solummodo est medium ad eandem acquirendam, sed ea ipsa in se est magna carnis mortificatio. Id enim Spiritus sanctus per Sapientem testatur: *Vigilia hominis in se faciet carnes.* Et alibi: *frequens meditatio carnis afflictio est.* Et idem sacra indicat pigina in lucta illa, quam Patriarcha Iacob habuit tota nocte cum Angelo, ex qua (vt narratur) mansit claudicans, Experientia etiam nos docet, eos, qui se

multum his mentalibus exercitijs dant, fieri debiles, pallidos & infirmos; hæc enim vt linia delinant & mortificant carnem, & consumunt vires & sanitatem. Inde apparet orationem multum conducere ad mortificationem.

CAPVT II.

In quo consistat mortificatio, & quam necessaria illa nobis sit.

VT ab ipsis fundamentis rem ordiamur, præsupponendum duas in anima esse partes principales, à Theologis dictas partem superiorem & partem inferiorem, & notioribus verbis Rationem & Appetitum sensitiuum. Et ante peccatum infelici innocentia & iustitiæ originalis statu, in quo Deus hominem creauit pars hæc inferior perfecte superiori subiiciebatur, appetitus videlicet rationi, vt pars ignobilior nobiliori & vt seruus naturalis Domino. *Fecit Deus hominem rectum.* Non creauit Deus hominem inordinatum, vt nunc est, sed tunc absque vlla difficultate vel contradictione, magna que cum facilitate & suauitate appetitus rationi morem gerebat, homoque Creatorem diligebat, & totum se eius seruitio mancipabat sine vlllo obstaculo aut impedimento. Tunc temporis appetitus tam erat subiectus rationi, vt nullus à carne motus nec tentatio oriri posset, nisi homo id libere expeteret. Non fuisset tunc tentatio ab ira, inuidia, gula, luxuria, nec aliqua praua concupiscentia, nisi deliberata voluntate id expetissemus. Sed que ratio per peccatum rebellis facta fuit Deo, etiam appetitus rationi se opposuit. *Non enim quod volo bonum, hoc facio, sed quod nolo malum, hoc ago,* dicit Apostolus Paulus. In appetitu sensitiuo, etiam te inuito, exurget in anima tua motus & affectus contrarij.

Præterea, si homo non peccasset, prout & paratū fuisset corpus ad exercendum quoduis opus, quod anima voluisset, & non

Appetitus in statu innocentia rationi obediens.

Ecel. 7. 30.

Post peccatum appetitus rebellis.

Ad Rom. 7. 19.

Sap. 9. 15.

Anima inobediens caro negat obedientiam.

Aug. libr. 1. contra aduersarium legis & Prophetarum. c. 14.

Beda.

Homo post peccatum spoliatus gratia & laesus in natura.

Miser status hominis lapsi.

& non sensisset vllum impedimentum, quod nunc fit. *Corpus, quod corrumpitur, aggrauat animam.* Corpus multis in rebus ad quas anima se sentit habilem & cupidam, est ei magno impedimento: quemadmodum dum insidemus equo duri passus & qui multa agitatione nos quatit, & sepe cespitat & nos fatigat, & quem sepe regere non possumus, expauescit umbra, & in via humi procumbit; eiusmodi nunc est corpus nostrum: quod proculdubio diuina vindictae & iudicio adscribendum, dicit enim S. Augustinus: *Hac est enim poena inobediens homini reddita in semetipso, ut ei vicissim non obediatur neque a semetipso.* Nam illa est punitio & iustitia, quam diuina Maiestas inobedientem hominem fieri iussit, vt sicut ipse Creatori & Domino suo obedire noluit; sic & ei non obediatur a carne & appetitu, sed in se sentiat continuum bellum & rebellionem.

Dicunt Theologi cum Beda, quod homo ob peccatum fuit spoliatus gratuitis & vulneratus in naturalibus. Non solum fuit spoliatus originali iustitia & gratia, & aliis donis supernaturalibus, quibus donatus erat, sed etiam laesus in naturalibus, intellectus enim obscuratus fuit ad diuina intelligendum, liberum arbitrium infirmatum, voluntas debilis ad bonum, appetitus factus robustus ad malum, memoria vaga, imaginatio tam inquietata, vt vix vnicam orationem stabili cogitatione recitare queamus, quin statim & vix id animaduertentes corpus nos impellat, & domo euolet, & per omnem mundum continue vagetur, sensus curiosi, caro immunda & ad malum prona. Denique natura nostra tam per peccatum fuit laesa & corrupta, vt non amplius incedat, vt solet, nec possit, quod antea poterat, nisi quod ipsa, quae ante peccatum Deum plus quam se diligebat, post peccatum se plus quam Deum diligit, & semper philantia quadam sibi sit obnoxia & cupida satisfaciendi propriae voluntati, prona ad obsequendum appetitui, & obediendum passionibus & desideriis, quamuis cum ratione & Deo pugnantibus,

Illud praeterea notandum, quod quauis per Baptismum tollitur peccatum originale, causa huius vitii; non tamen tollitur hoc dissidium & rebellio appetitus contra rationem & Deum, quam Theologi & Sancti nominant *Fornicem peccati.* Voluit Deus iusto suo iudicio & dispositione, vt nobis haec rebellis remaneret, ad superbiam nostram reprimendam, & vt esset eius vin dicta, & vt semper nos humiliarem, animaduertentes miseriam & vilitatem nostram. *Homo cum in honore esset, non intellexit, comparatus est iumentis insipientibus. & similis factus est illis.* Deus creauit hominem in magno honore & dignitate, exornans eum multis donis & gratiis supernaturalibus. sed ipse nesciuit cognoscere nec gratus esse, & ideo meritis vt Deum cum iisdem omnibus exueret & redderetur similis bestiis, in se sentiens bestiale appetitus & concupiscentias, vt sic in se reuersus se noscat & humiliet, & superbiendi ansam non habeat. Quam nullam omnino habemus, si nos ipsos nosse possemus, sed bene multas ad nos humiliandum & erubescendum.

Secundo in hac materia praesupponendum alterum fundamentum principale, quod ex dicto sequitur: & est quod appetitus noster tam inordinatus & incopositus, caro nostra & sensualitas & *fornicem hic peccati*, de quibus dictum est, maximum est impedimentum ad progrediendum in via virtutum. Hoc est, quod vulgo dicimus, carnem esse maximum hostem, quem habemus, hinc enim omnes tentationes & ruinae nostrae nascuntur: vt in sua Canonica dicit Apostolus S. Iacobus: *Unde bellae & lites in vobis: nonne ex concupiscentiis vestris, quae militant in membris vestris?* Haec nostra sensualitas & concupiscentia, hic amor proprius & inordinatus, quem in nos ipsos habemus, causa est omnium bellorum, omnium peccatorum, defectuum, & imperfectionum, quibus exagitamur. Et ideo haec est omnium maxima difficultas, quae in via virtutis reperitur. Id & Philosophi Aristoteles naturali nouerant: nam Aristoteles dicebat

cebat omnem difficultatem, vt quis sit bonus & virtute præditus, in eo sita esse, vt non cogere & moderari voluptates & tristitias. Epictetus referebat totam Philosophiæ summam ad hæc duo breuia verba: *Sustine, & abstine*. Omnis siquidem virtutis difficultas, è duobus pendet, videlicet, ex inuadendo & resistendo laboribus, & abstinendo voluptate & deliciis. Idque omnes re ipsa experimur, nemo enim peccat, nisi vt difficultatem aliquam fugiat, aut vt voluptate aliqua potiarur, aut quia illa non abstinere, vnus peccat amore & cupiditate bonorum temporalium: alter cupiditate & ambitione: alius vt fruatur carnali & sensuali voluptate: alius vero vt fugiat laborem & difficultatem satisfaciendi mandatis Dei & Ecclesiæ, quia sentit summam difficultatem in inimicos diligendo, & in ieiunando, vel in consistendo verecunda & occulta peccata.

Denique omnia peccata hinc nascuntur simul cum omnibus imperfectionibus & vitiis, quæ accurrunt in virtutum via, vt post dicitur.

Hinc facile intelligetur, in quo sita sit mortificatio, quæ versatur in ordinandis & moderandis passionibus, malis inclinationibus & amore proprio inordinato.

Sanctus Hieronymus in verba illa Redemptoris nostri: *Qui vult post me venire, abneget semetipsum, & tollat crucem suam, & sequatur me*, dicit, quod ille abneget semetipsum, & tollat crucem suam, qui antea non erat honestus, & sit castus & honestus: qui antea non erat temperans, & sit valde abstinens: qui antea erat timidus & debilis, & sit fortis & constans. Hoc est, seipsum abnegare, alium fieri, quam antea erat. Et hinc est quod tam necessaria nobis sit mortificatio.

Addit Dignus Basilius: Aduerte quod ante dixerit: Abneget semetipsum, & statim addiderit, Et sequatur me. Nisi enim facias prius te alium abnegando &

propriæ voluntati renūciando, & mortificando malas inclinationes & appetitus; inuenies plurimas causas & impedimenta, quæ te impedient CHRISTVM sequi. Ante complananda mortificatione via; & hinc ponit pro fundamento eam, non tantum perfectionis, sed etiam vitæ Christianæ. Hæc illa Crux est, quæ nobis semper humeris gestanda, si velimus CHRISTVM sequi. *Semper mortificationem Iesu in corpore nostro circumferentes.*

Id quoque est, quod dicebat Iob: *Militia est vita, hominis super terram*. Vt enim dicit Apostolus Paulus: *Caro concupiscit aduersus Spiritum, Spiritus autem aduersus carnem. Hac enim sibi inuicem aduersantur, vt non quacumq; vultis, illa faciat.* Hi enim duo inimici sunt, & hæc est continua pugna, quam in nobis habemus. Ille, quin vincet & promptius carnem & appetitus subiugabit, erit optimus & fortissimus Christi miles.

Erideo dicunt sancti Patres & Ecclesiæ Doctores Gregorius & Ambrosius, hanc esse veram fortitudinem seruorum Dei, quæ non in robore & brachiis corporis, sed in animi virtute sita est, & in superanda carne & resistendo appetitui & concupiscentiæ, in contemnendis vitæ huius voluptatibus & deliciis, & in tolerandis laboribus & aduersitatibus occurrentibus. Et subiungunt plus esse se regere, & dominium sui passionum & sensuum habere, quam subiugare & regere alios. Cui concordat illud Sapientis: *Melior est patiens viro forti. Et qui dominatur animo suo, pugnator urbium.* Cuius rationem reddit Diuus Ambrosius,

Studiosi mortificationis sunt bellatores, & victores gloriosissimi. Et agens de magna dignitate, ad quam Ioseph eleuatus est, dicit maius fuisse, magisque fecisse se regendo & sui dominium habendo; in animo non consentiendo adulterio, quam regendo toto Aegypti regno. Similiter affirmat Sanctus Chrysostomus, plus fecisse Dauid se superando, & mortificando, & non vindicando iniuriam,

sibi

Mortificatio est militia hominis super terram.

2. Cor. 4. 10.

Iob. 7. 1.

Ad Gal. 5.

17.

Hostes semper sibi infestus caro & spiritus.

tus.

Greg. lib. 7.

mo. ad e. 1.

Ambros. lib. 1.

de offic. cap.

36.

Vera fortitudo in mortificatione consistit.

nisur.

Prou. 16. 32.

Ambros. serm.

87. de Ebrietas.

Studiosi mortificationis sunt bellatores, & victores gloriosissimi.

Ambros. lib.

de Patriarcha.

Ioseph. c. 8.

Gen. 30. 7.

Chrysostomus de Dauid & Sante

tom. 1.

1. Reg. 14. 7. sibi à Saul illatam, quando illum poterat occidere in spelunca, quam superando Gigantem Goliath, & opima spolia ex hoste reportando, & dicit hæc spolia ab eo non fuisse deposita in terrena Hierusalem, sed in superna illa & cœlesti. Et hic ei non occurrunt filia Israel eius encomia canentes, ut fiebat quãdo superarat Goliath, sed Angelorum exercitus illi applaudebat, & mirabatur eius fortitudinem & virtutem.

CAPVT III.

Nullum maius pœne genus, apud Deum reperiri, quam aliquem appetitui & desiderio suo tradi, ut illa sectetur.

VT tanto planius intelligatur necessitas mortificationis carnis nostræ & appetitus, & ut tanto audentius in hostem illum feramur, expedit nosse, quantum hic sit inimicus & aduersarius. Tantus est, ut sancti dicant, nullum inueniri maius punitionis genus, quo Deus iram suam magis prodat, quam tradendo peccatorem appetitui & desiderio suo, ut in manus seuorum carnificum. Ad quod probandum adferunt multa S. Scripturæ loca, ut illum Propheta: *Et non audiuit populus, vocem meam, & Israel non intendit mihi, admissi eos secundum desideria cordis eorum, ibunt in aduentionibus suis.* Et Apostolus Paulus ait, hanc esse punitionem, quam Deus immittebat superbis illis Philosophis propter arrogantiam eorum & fastum: *Qui cum cognouissent Deum, non sicut Deum glorificauerunt, aut gratias egerunt, sed euauerunt in cogitationibus suis. Propter quod tradidit illis Deus in desideria cordis eorum, in immunditiam, ut contumelias afficiat corpora sua in semetipsis.* Pœna, quaa Deo afficiebantur, fuit, quod traderentur appetitui & desiderio suo, ut in manus crudelium tortorum. Bene hic notat S. Ambrosius, quod propter

hanc traditionem, de qua hic & multis alijs Scripturæ locis legimus, non intelligendum est, Deum excitare ad malum, aut in peccatum trahere, sed solum permittere hos appetitus & praua desideria, quæ in corde conceperant, in lucem prodire, & Satanæ auxilio eadem opere complere. Clare videre est, quanta pœna hoc sit, ex eo, quod sequitur. Gloriosus Apostolus Paulus, superbos illos Philosophos dicit hæc pœna affectos fuisse, & quomodo à seuo hoc inimico excepti fuerunt, cui eos Deus tradiderat. Dicit nec verbis exprimi potest, quo miseriarum deuenire: præcipitatio fuerunt in omne genus peccati, & non hic subterunt, donec in turpia, nefanda & abominanda scelera ruerent. *Tradidit illis Deus in passiones ignominie.* Hei vobis! quod tandem perducet vos inimicus vester, fera hæc & indomita bestia, si vos permittatur labi in manus eius.

S. Ambrosius ait: *Qui dominari uolunt cupiditatibus, is quasi equus rapitur in manus, uoluitur, obicitur, lanietur, affigitur.* Vultis, dicam vobis, quomodo uolubicum ager, & quo vos ducer? Ve equus furiosus, qui frenum non audit, & scellum ex vna palude in aliam abripit, & ex vna salebrosa via in aliam, donec cum eo se præcipitem agat: eodem modo agit, tecum appetitus, nisi illū domes & mortifices, & ei imperes. Abripiet te de peccato in peccatum, de vitio in vitium, & non subsistet, donec te præcipitet in grauissima peccata, & te secum deiciat in profundum inferni. Ideo bene monet Ecclesiasticus: *Post concupiscentias tuas non te & à voluntate tua auertere.* Caue ne te tranuersum agant male inclinationes & appetitus, caue propriam voluntatem, quia *Si præstes anima tua concupiscentias eius, faciet te in gaudium inimicis tuis: & eris ipsis in risum & improperium.* Numquam maiori gaudio afficiuntur inimici nostri diaboli, nisi dum nos vident traditos appetitui ac passioni nostræ, quia eo miseriarum hæc nos perducunt, quo vel totus infernus non posset, etiam

Gravissima Dei puntio est hominem tradi suismet desiderijs.

Psal 80. 12.

Et non intendit mihi, admissi eos secundum desideria cordis eorum, ibunt in aduentionibus suis. Et Apostolus Paulus ait, hanc esse punitionem, quam Deus immittebat superbis illis Philosophis propter arrogantiam eorum & fastum: *Qui cum cognouissent Deum, non sicut Deum glorificauerunt, aut gratias egerunt, sed euauerunt in cogitationibus suis. Propter quod tradidit illis Deus in desideria cordis eorum, in immunditiam, ut contumelias afficiat corpora sua in semetipsis.*

Ad Rom. 1. 12. & 24.

Crudeles tortores, & carifices sunt praua desideria.
Ambros.